

ΠΟΙΗΤΙΚΟΣ ΑΝΘΩΝ

ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΣ

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛ. ΛΕΠ20.

ΦΥΛ. ΗΡΩΗΓ. ΛΕΠ. 40.

Ἡ συνδρομὴ προπληρωτέα καὶ ὑποχρεωτ. δι' ἓν ἔτος· ἐν Ζακύνθῳ ἀνά τριμ.δρ. 2.
Ἐν τῇ Ἡρωτεύουσῃ καὶ ταῖς Ἐπαρχίαις ἔτησίαι 8. Ἐν δὲ τῇ Ἀλλοδαπῇ φρ. χ. 10.

ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩ: 14 ΙΟΕΜΒΡΙΟΥ 1886. | ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Ι. Γ. ΤΣΑΚΑΣΙΑΝΟΣ.

ΕΤΟΣ Α΄.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΝ

ΑΡΙΘ. 14.

Ποιήσεις— Ραγκαβῆ, Σκελτσούνη, Ζερβοῦ, Καρρέρ, Ἰατρίδου, Βιργινίας
Εὐαγγελίδου, Τσακασιάνου, Μαρτζώκη.—Περὶ δημοτικῆς ποιήσεως τῶν Κρητῶν.
—Φωσκόλου Ὅρτις, Μετάφρ. Γ. Κ. Σφήκα.—Πρὸς τοὺς ὀλίγους κακοπληρω-
τάς μας.

ΑΠΕΡΙΣΚΕΨΙΑ *

Ἀπολώλεκας ἡμᾶς, ὦ Πυθίας, ἡρόδαταί σου Ἰσως;
[Δουκ. Ἐταιρ. Διάλ. IB'.

Ἄν ἤμην, Κύπρις, ἐλαφρὰ, ἐπαγωγὸς νεᾶνις,
ἂν εἶχον ὄπλα τ' ἄμματα τῆς μαγικῆς πλεκτάνης,
ἥτις καλεῖται καλλονή,
ἂν ἡ μυρίπνους κόμη μου ἐχεῖτο εἰς βοστρύχους,
ἂν εἰς ἡδεῖς ἐξέφευγε, μυστηριώδεις ἤχους
τὰ οἰδαλέα χεῖλη μου περιπαθῆς φωνή.

Ἄν εἶχον ζεῦγος διαυγῶν καὶ σκεπτικῶν ὀμμάτων,
φαιδρὰν καὶ ἀνεξάντλητον πηγὴν δεινῶν ἀφάτων,
ἀνεκλαλήτων χαρμονῶν,
ἂν πέμπουσα εἰς τ' ἄδυτα τῶν καρδιῶν ἡρέμα,
ὀργίλον, ἢ εὐάγγελον, ἢ σχυθρωπάζον βλέμμα,
γεέννης ἤναπτον πυρὰ, ἢ ἠνοιγον τὸν οὐρανόν.

Ἄν εἶχον στόμα ρόδινον ὑπούλως ὑποστένον,
ἂν εἶχον κνήμην εὐτορνον καὶ στῆθος ἐπηρμένον,
ὡς ἑξαλλός τις αὐλητρίς,

* Σ. Δ. Παράλειψις καθήκοντος θὰ ἦτο ἐὰν μὴ καὶ δημοσίᾳ ἐξεφρά-
ζομεν τὴν ἡμετέραν εὐγνωμοσύνην τῷ διακεκριμένῳ καὶ περιπόσῳ λογογράφῳ
καὶ ποιητῇ Κ,φ Κλέωνι Ραγκαβῆ, ὡς καὶ τοῖς λοιποῖς περισπουδάσις φίλοις
ποιηταῖς, τοῖς εὐγενεῶς χορηγήσασιν ἡμῖν τὴν πολὺτιμον αὐτῶν τακτικὴν συν-
εργασίαν ἐν τῷ «Π, Ἀνθῶνι», δι' ἧς αἱ σελίδες αὐτοῦ λαμπρῶς κοσμοῦνται.

ἂν χεῖρ παιδίου εὐχερῶς τὸν πόδα μου ἐχώρει,
ἂν ἄλαζών, ἀκόρεστος καὶ μεμνηυῖα κόρη,
ἐπόθουν Δία μένοντα πολλάκις νύκτας τρεῖς·

Ἄν ὅτε ἀπεκάλυπτον εἰς ἑορτάς καὶ κώμους
ἠδυπαθῶς μαρμαίροντας ἀλαβαστρῶδεις ὤμους,
ὑποδηλοῦσα τὰ λοιπὰ,
τῶν δαιτυμόνων ἐβλεπον τὸ πλήθος ἐν ἐκστάσει
τῶν ἄλλων ὅτε καλλονῶν ὡς βασιλίδαι τάσσει
ἐμὲ καὶ μόνην ἐξυμνοῖ τυφλῶς καὶ ἄγαπᾶ.

Τίς Κίρκη τότε ὡς ἐγώ; Τῶν ἐραστῶν τοὺς θρήνους
μυζῶσα καὶ πυριφλεγεῖς ἀνάπτουσα καμίνας,
πλὴν μετὰ τοῦτο πονηρῶς
πλατωνικήν προτείνουσα, αἰθέριον φιλίαν,
καὶ ἄλλως, ὅταν λέγωσιν, ἐκπληττομένη λίαν
αἰ φλόγες ὅτι σβέννυνται τοῦ τρυφεροῦ πυρός.

Τίς Κίρκη τότε ὡς ἐγώ; Φιλᾶρεςκος Ὀμφάλη,
σφριγῶσα ὅτε παρ' ἐμὲ ἀρειμανίως πάλλει
τὸ ρόπαλον ὁ Ἡρακλῆς,
ἀλλὰ τὸ ἄλσος κρύπτουσα τὸ ἱερόν τῆς Οἴτης,
ἀτάσθαλος εἰς τὸν βωμὸν μὴ λάθρα ἐπιβῆ τις
καὶ τοῦ Ὀλύμπου ἐπαρθεῖς ἀρπάσῃ μοι τὰς κλεῖς.

Τίς Κίρκη τότε ὡς ἐγώ; Τῆς οἰκουμένης ὅλης
πεφιλημένον εἶδωλον, ἐξώλης καὶ προώλης,
ἀγλαοχαίτης πειρασμός·
Ἄν δέ τις τρυφερώτερον ἐφίλει με τῶν ἄλλων,
ἐκείνου τὸ μαρτύριον ἰδίως ἐπιβάλλον,
καὶ διαρκῆς, ἀμείλικτος ὁ μάταιος κνισμός.

Πῶς, Μέλιττα, μὲ ἤκουες; Κατάρρα! Ἐφλυάρουν
τῶν ὕθλων περιφρόνησον τὸν ἀτερπῆ κατάρρουν,
καὶ πιστευσόν με, φίλη. Παῖς
ὡς σὺ ἀξιολάτρευτος, τοὺς ὄχληρούς θριάμβους,
καὶ τὴν ψευδῆ ἀπόλαυσιν τοῦ ἐφημέρου θάμβους,
τοῦ πλήθους τὴν θυμίασιν ἀφείσα ταῖς λοιπαῖς,

Ἐκ τῶν τοσούτων θαυμαστῶν πιστὸν ἐκλέγει ἓνα,
ἐκείνον ἔχει καὶ ψυχὴν καὶ θησαυρὸν καὶ φρένα,
φιλοῦσα μόνον ἐμμανῶς,
καὶ ὅτε πλέον χαροπὰς...—Εὐσχημοσύνην Μοῦσα!—
διάγει νύκτας παρ' αὐτῷ τὴν πλάσιν λησμονοῦσα,
ἐκ φθόνου ἅπας ὠχρίᾳ ὁ βλέπων οὐρανός!

ΚΛΕΩΝ ΡΑΓΚΑΒΗΣ.

ΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΑΙ ΤΩΝ ΚΕΡΚΥΡΑΪΚΩΝ ΦΡΟΥΡΙΩΝ

B.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΝ ΤΟΥ ΦΡΟΥΡΙΟΥ ΑΒΡΑΑΜ

Ἐτελέσθη ὁ κακοῦργος λογισμὸς τοῦ Παλμεστρώου,
Κ' ἐπὶ γῆς ἐξαπλωμένος διὰ αἰσχος τοῦ αἰῶνος
Κεῖται μέγας τραυματίας
Ὡς ἀνόσιον μνημεῖον τῆς Βρεταννικῆς μανίας.

Ὡς αἰχμάλωτον λαμβάνει ἐχθρὸς βάρβαρος κακός,
Καὶ ἀφοῦ τὸν ἀφοπλίσῃ τὸν φονεῖει ληστρικῶς...
Οὕτω ἔπεσεν ὁ γίγας,
Ἄνευ μάχης, ἄνευ ὅπλων, εἰς στιγμὰς μόνον ὀλίγας!

Πίπτων ὁ μέγας ὄγκος, μέγας ὡς ἡ ἀδικία
Τῆς πωλήτριας τῆς Πάργας, ἐσαλεύθ' ἡ παραλία,
Καὶ ἐντὸς ἐκκλησιδίου
Τὸ ἐκεῖ ἐσεῖσθη μνήμα τοῦ κλεινοῦ Καποδιστρίου. (1)
Τότε, λέγουν, πῶς ἠκούσθη ἡ φωνὴ τοῦ ἡ γλυκεῖα,
Κι' ὁ Ναὸς αὐτὰ ἀντήχει: «Ἄς ἀφήσῃ ἡ Ἀγγλία
τὴν Ἑλληνικήν μας γῆν,
καὶ τοὺς τάφους μας ἄς πάρῃ μὲ τὰ κόκκαλα μαζύ!»

1864 (τὸ γ' καὶ τελευταῖον εἰς τὸ προσεχές φυλλ.)

(1) Παραπλεύρως τοῦ καταστραφέντου φρουρίου κεῖται ὁ Ναὸς τῆς Πλα-
τυτέρας, ὅπου ὁ τάφος τοῦ.

Ο ΘΑΝΟΣ

Κυττάζετε μὲς τὴ ρεματιὰ πόσαις ψυχαῖς παλαίβουν,
Πόσα σπαθιά κτυποβολοῦν, καὶ πῶς λαμποκοπᾶνε,
Δέκα παλαίβουν μ' ἔνανε καὶ δέν τονε νικᾶνε,
'Σάν τὸ λιοντάρι τοὺς κτυπᾷ τὰ μάτια του ἀγριεύουν.

'Απὸ τὰ γένεια ἔπιασε τὸ πρῶτο παλικάρι,
'Εγῶνεψε ἔς τὸ στήθος του τὴν ἀσημένια πάλλα,
Κυττάζετε πῶς πολεμᾷ μὲ τέχνη καὶ μὲ χάρι,
Καὶ πῶς τὸν ἔζωσαν κοντὰ καὶ παλικάρια ἄλλα.

Κυττάζετε! πῶς ὥρμησε καὶ τρεῖς ἔς τὴ γῆ ξαπλόνει!
Ζερβιά, δεξιὰ τὸ χέρι του παίζει μὲ τὸ σπαθί του,
'Όπου τὸ στρέψει ἔξὲ κορμί ἀνθρώπου τὸ καρφόνει
Αἷμα διψοῦν τὰ χεῖλη του, αἷμα διψᾷ ἡ ψυχὴ του!

Κυττάζετε! πῶς ἴσῃκωσε ψηλὰ τὸ γιγαταγάνι
Κυττάζετε πῶς τῶριξε ἔς ἓνα σαρίκι ἀπάνω·
Μὲ τὸ κεφάλι τὸ ἔσκισε, καὶ τὸ σταυρό του κάνει,
Χαλάλι τοὺς νὰ τοὺς γενῆ ἂν σὲ σκοτώσουν Θάνο!

'Απ' ταῖς πολλαῖς ἡ πάλλα του ἔξὲ δυὸ κομμάτια ἐγίνη
Ξαρμάτωτος εὐρέθηκε, δὲν ξεύρει τί νὰ κάμη!
Κυττάζετε πῶς χουμήξανε οἱ βάρβαροι ἐκεῖνοι!
Κυττάζετε πῶς τὸν ἴπερασε τὸ ξίφος τοῦ Ἰμάμη!

Κυττάζετε πῶς τὸν κόβουνε ἔσαν τὸ σφαγτ' ὁ χασάπης,
Κυττάζετε πῶς χαμογελᾷ καὶ πόνον δὲν γροικαίει·
'Ακούσσετε πῶς τραγουδεῖ τὸν πόνο τῆς ἀγάπης,
Τὸν πόθο τῆς Πατρίδας του, ποῦ μάρτυράς της πάει.

—«Χτυπᾶτε Τοῦρκοι τὸ Ῥωμηό, χτυπᾶτε ὅσο ἔμπορεῖτε
Δὲν τὸν φοβίζουν τὰ σπαθιά, τὸ αἷμα κ' ἡ πληγαῖς σας·
'Αν ἐγλυτώσατ' ἀπὸ ἐμὲ, ἀπ' ἄλλον θὰ τὸ εὐρῆτε!
Χτυπᾶτέ με, κ' ἐφτάσανε ἡ μέραις ἡ στερναῖς σας!»

Π. ΙΑΤΡΙΑΗΣ.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΖΑΚΥΝΘΙΟΝ ΗΡΩΑ

ΝΑΘΑΝΑΗΛ ΔΟΜΕΝΕΓΙΝΗΝ

Φονευθέντα εἰς τὸν πόλεμον κατὰ τὸ 1854.

Τοῦ Ἐθνομάρτυρος τῆς Ἀνθονήσου Ὅσα ὑπέφερε γιὰ Σὲ θυμῆσου
'Ποῦχε μεγάλη κι' ἀγνή ψυχὴ, Κι' ὅτι ἀκόμα καὶ τὴ ζωὴ
Λευθεριά, δεῖξέ μου μὲ τὸ σπαθί σου, Τὴν ἔθυσίαν γιὰ τὴν τιμὴ σου'—
Ποῦναι τὸ μνημᾶ του ἔς τὴν ξένη γῆ; Πίς μου, ἐτάφη κἂν τὸ κορμί;

—Νάτο, τὸ μνημᾶ του ἐκεῖ ἔς τὴν ἄκρη,
'Ποῦ τὸ σκεπάζει χῶμα γουινό.
'Σ αὐτὸ δὲν ἔπεσε οὔτ' ἓνα δάκρυ!...
'Αλλὰ γιὰ κύτταξε τί τὸ στολίζει,
Δάφνη ἀθάνατη μ' ἓναν ἀνθό
'Ποῦ πάντ' ἀμάραντη θὰ πρασινίζη.

ΗΛΙΑΣ ΖΕΡΒΟΣ ΙΑΚΩΒΑΤΟΣ

ΑΛΞΑΝΔΡΟΥ ΜΑΝΤΖΩΝΗ

Η ΠΕΜΠΤΗ ΜΑΪΟΥ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ ΦΡ. ΚΑΡΡΕΡ

Ei fu: siccome immobile

Δὲν εἶναι πλειὰ κι' ὡς ἔμεινε Ὅπου τὸν εἶδε, ἐσώπασε,
Τὸ σῶμα νεκρωμένο, Ἐστὸ θρόνο, ἡ διάνοιά μου·
'Σάν ποῖα πνοὴ νὰ ἐξέχασε Ὅσαν ἔπεσε, ἀσκηώθηκε,
Πῶς τὸ ἔχε ἐμφυχωμένο, Κ' ἐρρίφθη πάλι χάμου,
'Ετὸ ἔμεινε ἔς τὸ ἄκουσμα Τὸν ἠχόν της δὲν ἔνωσε
'Ακίνητος κ' ἡ γῆ. Ὅσ τὸ κόσμου τὴν κραυγὴ!

Βωθὴ τὸ τέλος βλέπουσα Ἄσπιλη ἀπὸ ἐγκώμια
Τ' ἀνδρὸς τοῦ πεπρωμένου, Κι' ἀπὸ δειλῆ ἔβρισία
Τὸ ἔγνος μὴν ἠξεύρωντας Τώρα π' ὁ ἀνδρας ἴσθυστηκε,
Τοῦ πολυαιματωμένου Πετιέται αὐτὴ μὲ μία,
Ποδιοῦ του, πότε ἀπ' ὅμοιο του Καὶ ψάλλει ὠδὴ ἔς τὸν τάφο του,
Πόδι θὰ πατηθῆ. Κ' ἔσως νὰ μὴ χαθῆ.

Ἐστὸ Ρῆνο, ἔστὸ Μαντζάναρο,
Ἄλπεις καὶ Ἡυραμίδας,
Ὁ κεραυνὸς τοῦ ἀκλόουθαι
Κοντὰ μὲ τὰς ἀχτιδας,
Ἐ τὴ Σκύλλα ἕως τὸ Τάνου
Ἐτὰ πέλαγα μακρὰ.

Κ' ἡ δόξα τοῦ ἀληθινῆ;
Ἄς ποῦνε οἱ ἀπόγονοί μας·
Ἐμεῖς ἔμπρὸς ἔστων Ἄπλασο
Ἄς κλίνη ἢ κεφαλὴ μας,
Γιατὶ μ' αὐτὸν ἐχάραξε
Τὸν τύπον τοῦ βαθεία.

Τὰ καρδιοχτύπια ἀπέρασε
Ψυχῆς, ποῦ διαλογιέται
Μεγάλα, κ' ὅπου τρέμωντας
Τὸ θρόνο συλλογιέται,
Καὶ φθάνει αὐτὸ ποῦ θάτανε
Μωρία κ' ἡ μόνη ἐλπίς.

Τοὺς περασμένους κίνδυνους,
Ἐ τὴ δόξα μεγαλεῖα,
Νίκη' φυγῆ, δοκίμασε
Θρόνο, τὴν ἐξορία,
Γιὰ δύο φοραῖς ἔτὰ ὕψιστα,
Καὶ χάμου δυὸ ἔτῃ γῆς.

Ἐφάνη, κ' οἱ δυὸ σαμάτησαν
Τὴν ἀλληλομαχία
Αἰῶνες, ἔς αὐτὸν στρέφονται,
Ὡσαν ἔξῃ Πρόνοια θεία,
Κι' αὐτὸς ἔτῃ μέση ἐκάθησε,
Προστάζωντας σιωπῆ.

Φεύγει καὶ σώνει ἢ ζῆση τοῦ
Ἐ ἔρμο στενὸ ἀχρογιάλι,
Ποῦ δείχνει φθόνον ἄσβεστο,
Καὶ λύπηση μεγάλη,
Μῖσος φρικτὸ κ' αἰῶνιο
Κι' ἀγάπη φλογερῆ.

Κι' ὅπως σκεπάζει ἡ θάλασσα
Τὸν ναυαγὸν, πετῶντας
Τὸ κῦμα τῆς ἐπάνω του,
Τὸ κῦμα ποῦ θωρῶντας
Νὰ ξαγναντεύση ὁ δύστυχος
Ἄχρογιαλιὰ ποθεῖ,

Ἐτσι πικραῖς ἢ ἐνθύμησαις
Τελειῶναν τὴν ψυχὴ τοῦ·
Πόσαις φοραῖς ἠθέλησε
Νὰ γράψῃ τὴ ζωὴ του,
Κι' ἀπόσταζε τὸ χέρι του
Ἐτ' ἀθάνατο χαρτί!

Πόσαις φοραῖς ἔτ' ὀλόσιωπο
Ἐμέρας ὅπου σβυέται
Ἐσταύρωνε τὰ χέρια του
Μὲ βλέμμα ποῦ πλανιέται,
Κι' ἔμπρὸς ἢ μνήμη τῶφερνε
Ἐμέραις παλαιαῖς.

Τὰ κινητὰ σκηνώματα
Θυμότου, τὰ καρτέρια,
Τῶν ὀπλων τὸ λαμπύρισμα,
Ἄλόγωνε τ' ἀσκέρια,
Ταῖς γλίγωραις ἐκτέλεσαις
Ἐ αἰφνίδιαις διαταγαῖς.

Ἐἴσως, ποῦ τὰ θυμότουνα
Ἐ λύπη τὸν νικεῦσε·
Ἄλλ' ἔνα χέρι οὐράνιο
Ἄλλοῦ τὸν ὠδηγεῖσε,
Ἐ ἄερα καθαρῶτερο,
Νὰ τὸν παρηγορῆ.

Εἰς τῆς ἐλπίδας τ' ἀφθαρτα
Τὸν πῆγαινε πεδία,
Ἐ τὴν ἀμοιβῆ, τὴν ὕψιστη
Γιὰ κάθε ἐπιθυμία,
Ἐκεῖ ποῦ ἢ δόξα ἢ ἀνθρώπινη
Σκοτάδι εἶν' καὶ σιωπῆ.

Πίστι κολῆ κ' ἀθάνατη,
Ἐταῖς νίκαις μαθημένη,
Γράψε κ' αὐτῇ ψηλότερα
Μία δόξα καθισμένη
Ἐ τὴν ἀτιμία δὲν ἔκλινε
Ποτὲ τοῦ Γολγοθᾶ.

Πῆς ἀπ' τὸ μαῦρο λείψανο
Μακρὰ ἢ βρισιά νὰ πάη·
Ὁ Θεὸς ποῦ ἠδημιούργησε,
Ποῦ φτιάχνει καὶ χαλαεῖ,
Ἐ τὸ ἔρμο τὸ κλινάρι του
Ἄκούμπησε ἔμπροστά.

Εἰς τὴν ἑορτὴν Φίλου

Ἄν ἦν γιὰ μὲ ἢ αὔριον ἡμέρα δυστυχῆς, (1)
γιατὶ τὴν ἐφαρμάκωτε στιγμῇ καταραμένη,
τί πρὸς τοὺς ἄλλους; . . . ἄς χαροῦν ἐκεῖνοι εὐτυχεῖς,
Καὶ ἄς τιμήσουν τὴν γιορτῆ ἀνθοστεφανωμένοι.

Καὶ σὺ γιορτάζεις· σ' εὐχομαι τέτοιο καῦμὸ πικρὸ,
ποτὲ μὴ νοιώσης! . . . ἄχ! ποτὲ γι' αὐτὸ νὰ μὴ πενήτησῃς.
Εἶναι σκληρὸ τὸ δάκρυ ἔξῃ προσφιλεῖ νεκρὸ
ἐπάνω ὅταν χύνεται ἀκράτητο ἄν βρῦσι.

Τὸ δάκρυ ἀφ' τὴν φωτιὰ γεννιέται κ' ἀπ' τὸ αἷμα,
κ' ἀπὸ τὸ μάτι ὁ καῦμός μ' ἀναβρασμὸ τὸ χύνει,
θολώνει ἀλμυρόπικρο τὸ πικραμένο βλέμμα,
καὶ πέφτει εἰς τὸ στῆθός μας καὶ ἢ καρδιὰ τὸ πίνει.

Ἐ εὐχομαι τὴν συμφορὰ ποτὲ νὰ μὴ γνωρίσης,
τὸ γέλοιο νάχης σύντροφο, ἐχθρὸ τὴν μαύρη σκέψι,
ἔς τοῦ κόσμου τὸν παράδεισο ἀμέριμος νὰ ζήσης,
γαλήνη νᾶν τὸ μέλλον σου, γαλήνη νὰ σὲ στέψῃ...

Γαλήνη, ξεύρεις τί θὰ πῆ; Τὸν Οὐρανὸν ποθοῦμε,
γιατὶ θαρροῦμε πῶς ἐκεῖ ἐπάνω θὰ τὴν βροῦμε.

Ἐν Διδυμοτείχῃ τῇ 27 10βρίου 1885.

BIRGINIA Π. ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΟΥ.

1) Κατὰ τὴν ἀποφράδα ταύτην ἡμέραν ἀπώλεσα προσφιλεστάτην ἀδελφίν.

ΕΡΩΤΕΣ

ΉΣ ΕΝΑΝ ΑΓΓΕΛΟ — — ΉΣ ΕΝΑ ΔΙΑΒΟΛΟ

ΉΣΤΟ ΒΛΕΜΜΑ ΣΟΥ

ΉΣ ΤΟ ΒΛΕΜΜΑ ΣΟΥ

Νύχτα κ' ήλιου βασίλευμα
 'Αόρατη άλυσιδα,
 'Ποῦ μ' άλυσοδέσες τὸ νοῦ
 Κ' ἔγεινα σκλάβος τ' οὐρανοῦ
 'Αφ' τῆ στιγμῆ 'ποῦ σ' εἶδα.

"Αδης φριχτός! Γλυκόρριχτη
 Φαρμακερῆ άλυσιδα,
 'Ποῦ μοῦ σφιχτόδεσες τὸ νοῦ
 Κ' ἔγεινα ἐχθρὸς γῆς κί οὐρανοῦ
 'Αφ' τῆ στιγμῆ 'ποῦ σ' εἶδα!

ΉΣ ΤΟ ΔΑΚΡΥ ΣΟΥ

ΉΣ ΤΟ ΔΑΚΡΥ ΣΟΥ

"Αστρο διαμάντινο κλειδί
 'Ποῦ τὰ οὐράνι' άνοίγεις
 Καί μοῦ ξαγνίζεις τὴν πνοή,
 Καί τῆ φθαρτῆ μου τῆ ζωῆ
 Μ' ἄλλη ζωῆ τῆ σμίγεις.

Κῦμα θεώρατο! Κλειδί
 'Ποῦ κόλασες άνοίγεις
 Καί μοῦ ταφιάζεις τῆ ζωῆ,
 Καί τὴν πνιγμένη μου πνοή
 Μ' ἄλλους πνιγμοὺς τῆ σμίγεις!

ΉΣ ΤΟ ΦΙΛΗΜΑ ΣΟΥ

ΉΣ ΤΟ ΦΙΛΗΜΑ ΣΟΥ

"Αναπνοή τοῦ φεγγαριοῦ
 Δροσοῦλας σταλαχτίτης
 "Ανοιγμα ρόδου, αὐγῆ γλυκειά,
 Πλάσι καινούργια, μυστικιά,
 Φλόγα, ζωῆ, μαγνίτης.

Σεισμὸς, ἠφαιστειο, χαλασμὸς,
 Πανούκλα, ὄχλα, ἀστρίτης,
 Κάμπα 'ς ῥόδο φονικιά,
 Φούρκα, μαράζια καί χτικιά,
 Πάγος, φθορά, σκπίτης!

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Γυναίκες, ζῆ ἀρπαχτικά, 'ποῦ μ' ἕνα ΝΑΙ 'μπορεῖτε
 Τὸν κόσμο νά θυθίσετε
 Καί νά καταβροχθίσετε
 "Ο,τι ζωῆ καλεῖται!

(Ἐξ ἀνεκδότου διηγήματός μου).

Ι. Γ. ΤΣΑΚΑΣΙΑΝΟΣ,

ΕΓΩ ΤΟΥ ΠΛΑΣΤΗ ΕΞΕΤΑΣΤΗΣ ;

Πολλαῖς φοραῖς κυτιῶντας τὸν αἰθέρα
 Ἐρώτησε ἡ ψυχῆ μου,
 Ποιὸς εἶναι Ἐκειὸς ποῦ κυβερνᾷ τῆ σφαῖρα
 Καί φθείρει τὴν ζωῆ μου;

Ποιὸς εἶναι Ἐκειὸς ποῦ 'ς τοῦ θνητοῦ τὸ δρόμο
 Χῦνει μία λάμφι θεία,
 Καί σ' ἐμένα σκορπᾷ σκοτάδι, τρόμο
 Κί' ἀγκάθια 'ς τὴν καρδιά;

Κάνεις δὲν μοῦ μιλεῖ, καί τρέχω μόνος
 Νά εὔρω τὴν γαλήνη,
 'Σὲ μία παρθένα ὀλόχαρη 'ποῦ ὁ χρόνος
 Σημάδι δὲν ἀφίνει.

'Αγαλινά τὴν κεφαλῆ μου κλίνω
 'Σ τὸ στῆθος τὸ γλυκό της
 Τὴν ὠμορφιά τῆς ἐξοχῆς διακρίνω
 'Στὸ οὐράνιο πρόσωπό της.

Ἢ ἀναπνοῆ της 'σάν δροσάτο 'ἀγέρι
 Περὶ τὴν καρδιά ἀνασταίνει,
 Τὴν εὐωδιά 'στὸ πρόσωπο μοῦ φέρει
 Ποῦ ἀφ' τὸ ρόδο βγαίνει.

Τὸν οὐρανὸ 'σ τὸ μάτι της θαυμάζω
 'Ποῦ ἀπάνωθῆ μου στέκει,
 Κί' ὅταν ἀστράφτη, ὁ δύστυχος κυττάζω
 Νά πέφτη ἀστροπελέκι.

Σαστίζω, καί μία λέξι νά προσφέρω
 Δὲν ἠμπορῶ 'μπροστά της...
 Κ' ἐγὼ τοῦ Πλάστη ἐξετάσῃς δὲν ξέρω
 Τί κρύβει 'ς τὴν καρδιά της!

Ἐν' Ζαχύνθῳ τῆ 20 Ἰουλίῳ 1879

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ

ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΠΟΙΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΚΡΗΤΩΝ
ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΑΦΗΓΗΣΙΣ

Φραγκίσκος Πόρτος ἐκ τῶν ἐπιφανεστέρων κριτικῶν τοῦ δεκάτου πέμπτου αἰῶνος, ἐκ Ῥεθύμνου τῆς Κρήτης, ἐξετίμα τὰ προσόντα τῆς δημοτικῆς τῶν Κρητῶν μούσης, ἀνακηρύξας τὴν εὐφυίαν καὶ τὴν καλαισθησίαν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἀνομολογῶν ὅτι ἡ ποίησις δὲν εἶναι ἐπίπονος στιχοπλοκία, ἀλλ' αὐθόρμητος καὶ ἄπρονος ἐκδήλωσις τοῦ αἰσθηματος πάσης ἑλληνικῆς διανοίας.

Οἱ Κύπριοι καὶ οἱ Κρήτες ἀνέπτυσσον τὰ φυσικὰ τῆς ἑλληνικῆς εὐφυίας πλεονεκτήματα μᾶλλον τῶν ἄλλων, καθότι ὁ εὐρωπαϊκὸς πολιτισμὸς, καὶ τοι ἐπισκιαζόμενος ὑπὸ τῆς ἀχλύος τῆς ἀνατολῆς, ἀποπνευματίζων τὴν δεδουλωμένην εὐφυίαν, γαλουχήτας αὐτὴν διὰ τῆς ποικίλης ἀκτινοβολῆς τῆς ποιήσεως, ἤρε τὴν διάνοιαν ἄνω τοῦ ρέοντος βαρβαρισμοῦ. Τὴν πνευματικὴν ὑπεροχὴν τῶν νησιωτῶν τούτων ἐπαίνεσας ὁ Πόρτος οὐδεμίαν εἶπεν ὑπερβολὴν, καθότι εἰς τὴν Κρήτην καὶ τὴν Κύπρον, ὡς ἀπὸ ἠχηρὰ σκευὴ πληττόμενα, ὑπὸ τῶν Μουσῶν ἐξήρχοντο μύριοι φθόγγοι, μεταποιούμενοι εἰς λόγους ἐμμέτρους καὶ πεζοὺς, τῆς ἐν αὐταῖς ἀναπτυχθείσης ἐθνικῆς φιλολογίας. Εἰς τὴν Κρήτην καὶ τὴν Κύπρον ὁ νεώτερος ἑλληνισμὸς ὀφείλει τὰς πρώτας βάσεις τῆς ἐθνικῆς αὐτοῦ φιλολογίας. Ἀποσχισθέντος τοῦ Βυζαντινοῦ κράτους ἀμφοτέρω οἱ λαοὶ οὗτοι ἐρρύθμισαν τὸ ἰδίωμα αὐτῶν εἰς βαθμὸν τοιοῦτον, ὥστε ὀλίγοι δύνανται νὰ ἀμιλληθῶσι κατὰ τὴν ποικιλίαν τῆς κυπριακῆς ποιήσεως καὶ πεζολογίας. Ζῶν ὁ Πετράρχης εἶδε τὰ ποιήματα αὐτοῦ μεταφρασθέντα ἐν τῷ κυπριακῷ ἰδίωmati. Ἐν Βενετία διεσώθη τὸ περιέχον τὴν μετάφρασιν ταύτην χειρόγραφον, ὃ δὲ Wagser ἀνεκάλυψεν ἐν Λονδίῳ ἐτέραν συλλογὴν τοιούτων ἀσμάτων ψαλλομένων ἐν Ῥόδῳ πρὸ τῆς ἀλώσεως. Οἱ Κρήτες ἀντιποιοῦνται μόνοι ἐν τῇ ὑψηλῇ ἀθλήσει των ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, τὸ γέρας καὶ τὴν ἱστορίαν, ὅπερ ταῖς ἄλλοις ἑλλήσιν ἀποδίδει. Ἐκάστη ἑλληνικὴ πόλις, μικρὸν εὐποροῦσα διὰ τοῦ ἐμπορίου ἀνήγειρε σχολεῖον ὑπὸ τὸ κράτος εἰδεχθεὶς τυραννίας διατελοῦσα. Ἡ καθεδύουσα διάνοια ὑπὸ τὸ βάρος τῆς γενικῆς δυσπραγίας ταράσσει τὴν ὕλην, τὴν δεσμεύουσαν αὐτὴν, καὶ ὁρμᾷ ὑπερνηκῶσα τοῦ χρόνου ἐκείνου τὰ κωλύματα, ἴν' ἀντλήσῃ ἐπιτυχῶς τὰ νάματα τῆς παιδεύσεως. Ἡ

Ἑλλάς τότε ἀπεικόνιζε παραπλήσιον τι τῆς Αἰγύπτου περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ χριστιανισμοῦ, ἐν ἧ αἱ λαμπαδηφορίαι τῶν μοναζόντων ἀναχωρητῶν, ἀνὰ μέσον σφιγγῶν καὶ πυραμίδων, καὶ τῆς αὐχμῶδους φύσεως ἐνέφαινον ἓνα πύρινον ποταμὸν ἀναθρώσκοντα ἐκ τοῦ σταυροῦ, ἐξ οὗ ἤρξατο τὴν σταδιοδρομίαν τῆς ἡ ζωογόνος ἀρχῆς τῆς ἀναγεννήσεως καὶ ἐλευθερίας, μυστηριώδης κατ' ἀρχὰς καὶ πολεμουμένη, ἀκολούθως δὲ πανσθενῆς καὶ παγκόσμιος.

Ἐκαστος τῶν εὐδοκίμως διδασκάντων εἶναι ὁμολογητῆς καὶ μάρτυς τῆς παιδεύσεως τοῦ ἔθνους ἐν νεοπρεπεῖ σταυροφορία, δι' ἧς αἱ ἰδέαι καὶ ἡ πρόοδος ἐπιδρῶσιν ἐπὶ τῆς κοινωνίας διὰ τῶν Ἑλλήνων δαδουχομένης.

Δουλωθεῖσα ἡ Ἑλλάς ὑπὸ συρφετοῦ ἀλλοπροσάλλων ἔθνων, διέσωσε τὴν ἡγεμονίαν τοῦ πνεύματος καὶ τὸ βιβλίον, ὅπερ ἐγένετο αὐτῇ τὸ κληροδόμημα τῆς σοφίας, καὶ ἡ ἐπαγγελία τοῦ μέλλοντος ἐν ἧ ἀνεγράφοντο καθ' ἐκάστην αἰ διάφοροι ἐξελίξεις τῆς παγκοσμίου προόδου.

Ἡ Κρήτη μοιραίως δὲν μετέσχε τῆς ἀναπτύξεως αὐτῆς, λεληθότως πως ἐπιτελουμένη, πιεζομένη ἀφορητῶς ὑπὸ δύο ἀλλεπαλλήλων δυναστειῶν ἐπίσης ἐπαχθῶν, τῆς Ἑνετικῆς καὶ Τουρκικῆς. Ἀγωνιζομένη ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς καθίστα τὰς στάσεις αὐτῆς ἐνοπλον διαμαρτύρησιν κατὰ τῶν ξένων. Τὸ βιβλίον διὰ τοὺς Κρήτας εἶναι τὸ ὄπλον, ὅπερ κροτεῖ ἀγγέλλον ὅτι σφιγγᾷ ἡ μεγαλομάρτυς νῆσος. Αἱ μούσαι δὲν ἐπιβαίνουσιν ἐπὶ δίφρου πυρίνου ἐκτείνουσαι τὰς πτέρυγας των ἀνὰ μέσον δηώσεων καὶ φλογῶν. Ἐρχονται ἀπτόμεναι τῆς γῆς ἐν χρυσῇ νεφέλῃ, ὑποσταλάζουσαι ἐκ τῶν χειλέων αὐτῶν νέκταρ καὶ οὐχὶ πῦρ. Ἀκατάρτιστος γραμμάτων καὶ ἀείποτε μαχόμενος ὁ Κρήτης, συναισθάνεται τὰς νοεράς δυνάμεις του συνερχομένης ἐν τῷ θερμουργῷ κρατῆρι τοῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ τῆς ἐμπνεύσεως, αἵτινες ὡς φλόξ ἀπὸ βωμοῦ περιπνέουσαι, καθιστῶσιν αὐτὸν τὸν αὐτοσχέδιον ποιητὴν, καὶ τὰ ποιήματα αὐτοῦ. Δὲν διατρέφει βεβαίως τὴν κοινωνίαν ἢ ποίητις, οὔτε θεραπεύει τὰς ὕλικας αὐτῆς δυνάμεις. Ἐναποσπᾷ ἀπὸ τῆς γῆς ὅμως ἐξ ἧς βλαστάνει τὸ χρήσιμον, ἀλλὰ μεταρσιεῖ πρὸς τὸν οὐρανόν, ὅθεν ἀπορρέει τὸ καλὸν καὶ ὑψηλόν ἢ ἀνάστασις τῆς ποιήσεως εἶναι τιμαλφές δῶρον τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ τῶν ἔθνων ὁμοίως ἡ ἰσχὺς εὐρύνεται μετὰ τῆς ποιήσεως.

Ἡ μουσα τέρπει τὴν ψυχὴν καὶ τὴν ἐξευγενίζει, ὅσω δὲ αὐτὴ εὐγενεσττέρα τόσω προσφιλεσττέρα πρὸς κατόρθωσιν μεγάλων ἔργων καὶ ἐπιζήλων. Ἡ ποίησις εἶναι θεόδοτον δῶρον, εἶναι ἔμφυτον εἰς τινὰ προνομιοῦχα ὄντα καὶ λαοὺς, ὡς τὸ ἄρωμα εἰς τὸ ἄνθος, ὡς ὁ τόνος εἰς τὴν κιθάραν. Τὴν ἔμπνευσιν δὲν ἐκκαίει ὁ διαγωνισμὸς, καὶ τὸ ἄθλον. Ἄλλ' εἰς τὴν ἔρημον τὸ ἄνθος μαραίνεται ἐξατμιζόμενον, καὶ ἡ κιθάρα σιγᾶ ὅταν δὲν ὑπάρχη ὁ κρούσων αὐτὴν. Ἡ ψυχὴ τῆς κοινωνίας ὑπῆρξε καὶ ἔσεται ἡ ποίησις, ἀπὸ τῆς πρώτης κοιτίδος τοῦ κόσμου μέχρι συντελείας αὐτοῦ. Ἡ ποίησις ἐστὶ καὶ ἔσεται ὁ φρίστων βωμὸς ἐκ τῶν ἀθανάτων ἰδεῶν, αἵτινες ἐν προφητικῇ γλώσσῃ ἀνακαλοῦσι τὸ θεῖον, τὸ ἰδανικόν, τὸ καλὸν ἐν τῇ ἐφαρμογῇ αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς πατρίδος καὶ τῆς κοινωνίας.

Ἡ Ἑλλάς ὑπέκυψε τὸν εὐγενῆ τράχηλόν της ὑπὸ τὸν ἐπαχθῆ ζυγὸν τῆς ἐθνοκτόνου Τουρκίας. Φυγαδεύεται ἡ ἐξωτερικὴ λατρεία τῆς θρησκείας, δραπετεύει ὁ πολιτισμὸς, ἐκβαρβαροῦται ἡ χώρα, ἀλλ' ἐμμένει ὁ θρῆνος, ὁ ἔρωσ τῆς πατρίδος καὶ τὸ Χριστὸς ἀνέστη, ἅτινα ὡς τρίφωνον ἄσμα ἀνέρχονται ἀπὸ τῆς δεδουλωμένης γῆς εἰς τὸν οὐρανόν, διὰ γιγαντιαίων στηλῶν, τοῦ Ὀλύμπου, τοῦ ταυγέτου, τῆς Ἰδης, ἐνθα πλανᾶται ἡ ὁρεσίβιος μουσα τῶν ἀρματωλῶν, ἀναμέλπουσα τὰ φλογώδη ἄσματά της. Ἐρρέθη ὅτι ἀντὶ βιβλίου ὁ Κρῆς, ἀναπάλλει εἰς χεῖράς του τὸ ὄπλον. Ἡ νεότης τῶν Κρητῶν δὲν ἐκμανθάνει τὰ ἀπαράμιλλα κατορθώματα τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος οὔτε τῆς νεωτέρας, ἐκ τῆς Μαραθωνείου αἰγλης, οὔτε τῆς τουρκομάχου νέας Ἑλλάδος ἐκ τοῦ φέγγους τῆς ἐθνεγεσίας. Σπανίως φοιτᾶ εἰς τὰ σχολεῖα, ἀλλὰ ὡς τοιοῦτον καθορᾶ τὰ ὑψίκεμα δάση, ἐνθα εἰσέρχονται συνηγμένοι ἐν ὀνόματι τῆς ἐλευθερίας, οἱ ὑπὲρ αὐτῆς μαχόμενοι. Αὐτόθι τὸ ποτήριον τοῦ Χριστοῦ ἀντιλάμπει πρὸς τὰς ἀκτίνας τοῦ ἡλίου, σταυρὸς δὲ θεολαμπῆς ἐκ τοῦ μαρτυρίου τοῦ Σωτῆρος ἀπεκδέχεται φοβερὰν ὀρκωμοσίαν, δι' ἧς ὁ Κρῆς ἐξαρνεῖται καὶ ἀθετεῖ τοὺς νόμους τῆς ὑπάρξεώς του ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἐν γλώσσῃ ἐφαμίλλῳ τῆς ἀστραπῆς. «Μᾶλλον τὸ θνήσκειν ἢ τὸ ζῆν ὑπὸ τὴν δουλείαν.»

Συνοφίζοντες τὸν λόγον λέγομεν, ὅτι ἡ λύρα τοῦ ποιητοῦ καὶ τὸ καρυοφύλλι τοῦ μαχητοῦ τῆς ἐλευθερίας ἐν Κρήτῃ πρὸ πάντων, καθὼς πανταχοῦ ἐνθα ἡ ἐλευθερία ἀναζωποροῖ τοὺς προμάχους της, ἀδελφίζονται πρὸς ἄλληλα ἐν ἐνῇ

προσώπῳ. Ἡ ἡδύφωνος γλῶσσα τοῦ Κρητὸς ἐντροφᾶ εἰς τὰ αἰθεροβαφῆ χρώματα τοῦ σαπφειρίνου οὐρανοῦ του, ἐξ οὗ αὐτομάτως γεννῶνται διὰ τῶν μελωδιῶν τῶν πτηνῶν καὶ τῆς εὐωδίας τῆς πολυάνθου βλαστήσεως τῶν πεδιάδων του, ἀπασαι αἱ χάριτες τοῦ πολιτικοῦ διακόσμου, οὐτινος διερμηνεῖς καὶ ραψῳδοὶ εἰσιν οἱ Κρητες, καθορῶντες διὰ τῆς φαντασίας, ὅ,τι οἱ πολλοὶ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν δὲν βλέπουσιν, ἐνωτιζόμενοι τὰς μυστικὰς ἀπηχῆσεις τῆς βρεμβούσης ψυχῆς.

Ἐχων τὸ πνεῦμα ἀείποτε πτερούμενον πρὸς τὴν ἐλευθερίαν, διαβιβάζει διὰ τῶν συνεχῶν ἐπαναστάσεων του κατὰ τῆς Τουρκίας, εἰς τοὺς ἐρυμνοὺς βράχους καὶ γειτνιαζοντας πρὸς τὸν οὐρανόν, τὴν σταυροφόρον ἐθνικὴν σημαίαν, ἥτις φαινή καὶ ὑπέρχοσμος εὐλογεῖ τὴν πολλακίς ἀκονιζομένην ἑλληρικὴν ῥομφαίαν.

Συγχρωτιζόμενος μετὰ τῆς κοινῆς ομάδος τῶν Κρητῶν ἐκπλήσεται τις ἀκροαζόμενος ἐν τῇ ῥύμῃ τοῦ λόγου αὐτῶν νὰ παρενείρωνται αὐτόματοι στίχοι αὐτοσχεδίου ποιήσεως, ὅθεν καὶ ἀναπολεῖ τὴν γνωστὴν ῥῆσιν τοῦ Ὀιδίου περὶ αὐτοῦ λαλοῦντος: «Quid quid tentamban dicere versus erat.»

Παραλείπων τὴν πληθὺν τῶν αὐτοσχεδιῶν στίχων μνημονεύω τοῦ ἐξῆς ἄσματιοῦ:

K.

Κοιμῶνται τ' ἄγρια βουνά, ἡ ῥάχαις ἡσυχάζουν,
Ὡς καὶ τ' ἄγρίμια 'ς τὰς φωλιαῖς ζευγαρωτὰ κουριάζουν.
Ἐπαψε ὁ κοῦκος 'ς τὸ κλαρί, πλαγιάζει τὸ ἀκρογιάλι,
Λὲς καὶ κοιμᾶται ἡ θάλασσα 'ς τοῦ βράχου τὴν ἀγκάλη.
Μόνος ἐγὼ νυκτομαχῶ, προσκέφαλο δὲν ἔχω,
'Σὰν ζωτικὸ, 'σὰν φάντασμα γὰ δάση παρατρέχω.
Τρέχω λαγκάδια καὶ κρημνοὺς, πάει καὶ σὲ λησμονήσω,
'Ἄλλ' ὅσῳ φεύγω, τόσῳ ὁ νοῦς σ' ἐσὲ γυρίζει ὀπίσω.
Σὲ βλέπω ἐδῶ, σὲ βλέπω ἐκεῖ, σὲ φέρνει ὁ λογισμὸς μου
'Μέρα καὶ νύχτα ὀπίσω μου, νύχτα καὶ μέρα ἐμπρὸς μου.
Σ' ἀκούω 'ς τὴν πύκα ὅταν φυσᾶ, 'ς τὸν καλάμιδ' ποῦ τρίζει,
Σ' ἀκούω 'ς τὸ ρεῦμα ὅπου περνᾶ καὶ τ' ἄνθη ἀναμερίζει.
Γιὰ τὸ τριφύλλι εἶν' ἡ ἀνοιξί, γιὰ τὸ λευλοῦδι: Ἀπρίλης,
Θε, καὶ γιὰ μὲ τὸ πλάσμα σου τί θεραπεῖα θὰ γείλης;
'Ἡ κόρδαις τοῦ λαγούτου της, πουλιά εἶν' καὶ κελαῖδουνε,
Γιατρεύουν τὰ τραγοῦδια της τς' ἀρρώστους ποῦ τ' ἀκοῦνε.
Φρίζουν τ' ἀηδόνια 'ς τὰς φωλιαῖς, καὶ τὰ σοιχιά 'ς τὰ δάση,
Κρατεῖ ὁ ἀγέρας τὴν πνοή, καὶ σέκει ν' ἀφουγκράσῃ.

ΟΥΓΟΥ ΦΩΣΚΟΛΟΥ

ΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΙΑΚΩΒΟΥ ΟΡΤΙΣ

(Μετάφρασις Γ. Κ. Σφήκα)

(Συνέχεια· ὄρα προηγούμενον φυλ.):

4 Μαΐου

Εἶδες ποτὲ μετὰ θελλώδει; ἡμέρας ἐκχεομένην ἀφνῆς μεταξὺ τῶν χρυσῶν νεφῶν τῆς ἀνατολῆς τὴν ζωρὰν τοῦ ἡλίου ἀκτίνα, καὶ ἀναζωογονοῦσαν τὴν φύσιν; Τοιοῦτόν τι εἶναι δι' ἐμὲ ἢ θέα τῆς.—'Αποβαλλῶ τοὺς πόθους μου, καταδικάζω τὰς ἐλπίδας μου, θρηῶ ἐπὶ ταῖς ἀπάταις μου· ὄχι, δὲν θὰ τὴν ἴδω πλέον· δὲν θὰ τὴν ἀγαπῶ. 'Ακούω φωνὴν τινὰ κελουσαν με προδότην· τὴν φωνὴν τοῦ πατρὸς τῆς! Δυσανασχετῶ κατ' ἐμαυτοῦ, καὶ αἰσθάνομαι ἀνισταμένην ἐν τῇ καρδίᾳ μου σώτειραν ἀρετὴν, τὴν μετάνοιαν—'Ιδοὺ λοιπὸν, σταθερῶς ἀπεφάσισα, εἰπέρ ποτε σταθερῶς· ἀλλ' ἔπειτα;—Μόλις ἐμφανισθῆ τὸ ἀγγελικὸν πρόσωπόν τῆς ἐπανέρχονται αἱ φαντασιώσεις, ἡ δὲ ψυχὴ μου μεταβάλλεται, καὶ λησμονεῖ ἑαυτὴν, καὶ μεταρσιούται ἐν τῇ μακαρίᾳ θεᾷ τοῦ κάλλους.

8 Μαΐου

Δὲν σὲ ἀγαπᾷ, καὶ ἂν ἤθελε νὰ σὲ ἀγαπήσῃ, δὲν δύναται. Εἶναι ἀληθὲς, Λαυρέντιε· ἀλλ' ἐὰν συγκατένευον ν' ἀποσπᾶσω τὸν πέπλον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν μου, εὐθὺς θὰ ὤφειλον νὰ κλείσω αὐτοὺς εἰς αἰώνιον ὕπνον· διότι ἄνευ τοῦ ἀγγελικοῦ τούτου φωτός, ἡ ζωὴ θὰ μοι ἦτο τρομερόν τι, ὁ κόσμος αὐτόχρονον χάος, ἡ φύσις νύξ καὶ ἔρημος.—'Αντὶ μίαν πρὸς μίαν νὰ οὐδέσω τὰς φωτιζούσας τὴν θεατρικὴν πρόσψιν δᾶδας καὶ ἀγροίκως ν' ἀπογοητεύσω τοὺς θεατὰς, δὲν θὰ ἦτο καλῆτερον ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ νὰ καταπετάσω τὸ κατάβλημα, καὶ ν' ἀφήσω αὐτοὺς ἐν τῇ φαντασιώσει των; 'Αλλ' ἂν ἡ ἀπάτη σὲ βλάπτει;» Τί πρὸς τοῦτο; ἀφοῦ ἡ ἐπίγνωσις τῆς ἀπάτης μὲ φονεῖ!

Κυριακὴν τινα ἤκουσα τὸν ἐφημέριον ἐπιπλήσσοντα τοὺς χωρικοὺς διότι ἐμεθύσκοντο. Καὶ δὲν ἠννοεῖ ὁ εὐλογημένος ὅτι ἐδηλητηρίαζε τὴν παρρησίαν τῶν δυστυχῶν ἐκείνων, οὔτινες ἐν τῇ μέθῃ τῆς ἐσπέρας ἀποκομιζόντες τοὺς κόπους τῆς ἡμέρας, δὲν αἰσθάνονται τὴν πικρότητα τοῦ δι' ἰδρώτος καὶ δακρύων βρεχομένου ἄρτου των, καὶ δὲν σκέπτονται τὸ ψύχος καὶ τὴν πείναν δι' ὧν ἐπικείμενος χειμῶν ἀπειλᾷ αὐτούς.